

A VÁLASZADÁS JOGÁN

■ A nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem Bölcsészettudományi és Művészeti Karán működő Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Csoport létjogosultságát, működését érintő kérdésekben az alábbi megjegyzésekkel/kiegészítésekkel élünk:

1. Egyetemünk 2009 őszén indította el magyar nyelv- és irodalomtudományi képzését (engedélyezés: 1093/2009 kormányrendelet), mely a romániai oktatási rendszerben filológusképzésnek minősül. Az országos szabályozásoknak megfelelően szakunk 2016-ban adta be kérelmét az akkreditáció megszerzése érdekében. A kérelemről a Romániai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Hatóság (ARACIS) 2016. október 27-i ülésén (a helyszíni ellenőrzést követően) döntött, megbízható („incredere”) minősítéssel akkreditálták a magyar nyelv- és irodalom szakot. Az akkreditáció igazolja, hogy szakunk megfelel minden kritériumnak, azoknak is, amelyek a szakon oktató tanárok számára, minősítettségére, az egyes oktatói fokozatok szakon belüli arányaira vonatkoznak. Az oktatási tartalmakat, feltételeket országos szabályozás rögzíti (pl. 1/2011-es oktatási törvény), melyek több pontban is eltérnek a magyarországi szabályozásoktól. Például a tanárképzés Romániában moduláris képzés, amely tantárgycsomagként ajánlható fel a hallgatóknak (l. 3850/2017 kormányrendelet).
2. A magyarországi és a környező országokban működő magyar szakok számadatai egyértelműen igazolják, hogy Romániában, két különböző régióban, két magyar egyetemi szak jelenléte nem pazarlás. Szlovákiában jóval kisebb magyar nemzetiségre (kb. 0,5 M) négy magyar szak esik, Szerbiában 250 E magyarra egy, Ukrajnában 163 E magyarra kettő. Magyarországon 10 helyszínen, 9 intézményben folyik magyar alapszakos képzés, így tehát 1 M emberre jut egy magyar szak. A romániai magyar nyelv- és irodalom szakok száma nem tér el lényegesen a szomszédos országokra jellemző arányoktól.
3. A PKE magyar szakja nemcsak magyartanárokat képez, hanem újságírókat, fordítókat, a kulturális életben tevékenykedő szakembereket. Eddig végzett hallgatóink 91,8%-a dolgozik, ugyanakkor 75,4%-ban helyezkedtek el a tanügyben (2019. márciusi adatok), főként falusi iskolákban vállalnak oktatói-közösségépítő munkát. Hallgatóink az elmúlt években 70,5%-ban folytatták tanulmányaikat, többnyire Nagyváradon, de néhányan a BBTE, a Debreceni Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem és az ELTE magiszteri képzésében tanultak tovább sikeresen, doktori tanulmányokat jelenleg két volt hallgatónk folytat. A XXXIV OTDK-n szintén két hallgatónk vesz részt, az elmúlt években többen versenyeztek az ETDK rendezvényein, díjakat és különdíjakat is szereztek.
4. Hallgatóink főként partiumi és bánági településekről jönnek, és nagy részük vissza is tér oda dolgozni. A tanügyi rendszerbe való bekerüléskor tett versenyvizsgán sikeresen vizsgáznak, a megyei tanfelügyelőktől, iskolaigazgatóktól csak pozitív visszajelzéseket kapunk hallgatóink felkészültségéről, gyakorlati tudásáról, közösségépítő tevékenységéről.
5. A magyar szak oktatói, különös tekintettel a romániai kollégákra, megfelelő szakképzéssel rendelkeznek: vagy a kolozsvári magyar tanszékek valamelyikén doktoráltak, vagy magyarországi neves felsőfokú intézményekben (pl. ELTE). Mindemellett mindegyik romániai szakemberünknek többéves szakmai tapasztalata van a hazai magyar közoktatásban is, évekig tanítottak partiumi, bánági falvakon, városokon, pedagógus-továbbképzések aktív működtetői, tananyagok kidolgozói, együttműködő partnerei a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének.
6. A szak három romániai nyelvésze aktívan bekapcsolódott a hazai és a nemzetközi nyelvészeti, pedagógiai munkálatokba is: van kollégánk, aki a magyar mint anyanyelv új szemléletű oktatásához készült segédanyag, a *Feladatbank* munkálataiban

vett részt, más kolléga az *Anyanyelv-pedagógia* című folyóirat szerkesztő bizottságának vagy éppen a Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat tagja.

7. Az elmúlt kilenc tanév alatt több szakmai rendezvény keretén belül működtünk együtt a kolozsvári nyelvészekkel (pl. a BBTE oktatói többször elfogadták felkérésünket vendégelőadások tartására), több kollégának volt könyvbemutatója a PKE magyar szakjának szervezésében, közös kutatásokban is részt vettünk. Hasonlóképpen számos magyarországi intézménnyel van szoros szakmai kapcsolatunk. A 2018 őszén, egyetemünkön létrejött Alkalmazott Kutatások Központjának több hazai és magyarországi kolléga is külső mentora.
8. A szak oktatói több országos és nemzetközi konferenciát szerveztek az elmúlt években, melyeken a Kárpát-medence kutatói, szakemberei vettek részt – kolozsvári kollégák is. Júniusban szervezzük a negyedik nemzetközi nyelvészeti konferenciánkat.
9. Az évek során több olyan kutatást vezettünk, amelyeket az MTA Domus finanszírozott, ezek mellett országos és nemzetközi kutatópályázatokban is gyakran veszünk részt.

Mindezek alapján állítjuk, hogy a Nagyváradon működő magyar szak építő jellegű munkát folytat nemcsak a régió, de a szórványterületek szempontjából is. A nálunk végzett hallgatók minőségi munkát végeznek, itthon maradva segítik tudásukkal közösségeinket. Az elmúlt évek során gyakorlati megoldásokkal szolgáltunk a romániai közoktatás olyan hiányaira, mint a fakultatív magyaroktatás módszertani képzése (2013-ban indítottuk el a magyar mint második nyelv tanításának módszertani képzését szakunkon), a kétnyelvű környezetben tanító pedagógusok képzése. Mindezek alapján úgy látjuk, a romániai magyartanárok képzésében, és nem csak, fontos helye és szerepe van a nagyváradai iskolának, s bár vannak együttműködési területek a kolozsvári kollégákkal, mi a kisebbségi helyzet egy másik szeletével foglalkozunk, mintegy kiegészítve a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen működő kutatási, oktatási munkálatokat.

A PKE Magyar nyelv- és irodalom szakja

Nagyvárad, 2019. április 12.

